

Mariehamns stads bildpolicy

RIKTLINJER OCH RÅD

Uppdaterad 01.06.2017

Innehåll

Varför en bildpolicy?	3
Om bilderna	3
Bildspråk	3
Ledord	4
Motiv	4
Jämställdhet- och jämlikhetsperspektiv	4
Bildtyper	5
Profilbilder	5
Översiktsbilder	5
Detaljbilder	5
Illustrationer	5
Fotoinspiration	6
Bilder och upphovsrätt	7
Rekommendation för vidare läsning	7

Bildpolicyn för Mariehamns stad är ett tillägg till stadens grafiska profil. Den ger riktlinjer för hur bilder ska användas i vår kommunikation, både stillbilder och rörliga bilder. Bildpolicyn gäller såväl internt som externt producerat material samt tryckt och digitalt material.

Varför en bildpolicy?

Bilder är en mycket viktig del av stadens kommunikation. Idag är vi allt fler anställda som jobbar med visuell kommunikation på olika sätt, t.ex. genom stadens hemsida, sociala medier, trycksaker och annat informationsmaterial. Det kan vara allt från att kommunicera viktig allmännyttig information till att locka till inflyttning eller nya medarbetare.

Syftet med bildpolicyn är att ge den visuella kommunikationen en enhetlighet som stärker Mariehamns stads profil och förtydligar bilden av Mariehamn.

Ett enhetligt och konsekvent grafiskt uttryck och bildspråk signalerar stabilitet och professionalitet, och skapar trygghet bland medborgare, näringsliv och andra intressenter. En avsändare som blandar bildmanér sänder ut ett otydligt budskap, använd bildpolicyn för att undvika det.

Mariehamns stad ska ha en professionell visuell framtoning i all kommunikation. När vi själva tar fram eller beställer nya bilder för Mariehamns stad och våra verksamheter, används denna bildpolicy som ett hjälpmedel. Dels för att söka bilder vid bildbeställningar och dels för att fotografen, illustratören eller filmskaparen ska veta på vilket sätt nytt material ska tas fram.

Om bilderna

Det första ögat registrerar i en annons, broschyr, i ett nyhetsflöde eller på en hemsida är just bilden. Därför har bilden en mycket viktig roll i allt kommunikationsmaterial. En bild som känns äkta förstärker textens trovärdighet och budskap. Vid inköp av fotografitjänster väljs motiv och platser alltid från Mariehamn och stadens verksamheter.

Bildspråk

Ett dynamiskt och **kontrastrikt bildspråk** eftersträvas, i både motivval och sätt att fotografera eller illustrera. Färgerna i bilderna ska vara verklighetsnära och inte övermättade. Variera mellan översiktsbilder, med långt skärpedjup, som visar helhet och sammanhang, samt kontrasten - bilder med ett kort skärpedjup som skapar känsla, stämning, mystik och bara antyder ett sammanhang.

Önskvärt är också bilder med ett **tydligt formspråk**, ett spel med linjer, riktningar, färger och former ger en dynamisk känsla.

Bilderna bör även förmedla en **närvarokänsla**. Med det menas att motivet på bilden är väldigt närvarande, eller att bilden förmedlar en känsla av att vara där. Denna närvarokänsla bör även finnas i "döda ting". Se stadens Pommernbilder som exempel. Även om Pommern inte är en människa, så förmedlar bilderna en närvarokänsla av fartyget Pommern, både som motiv och känsla av att vara där på plats vid Pommern.

Ledord

Bilder visar nutiden men också framtiden, de är starka bärare av värderingar och bygger på känslor. Väl valda bilder förtydligar den önskade bilden av Mariehamn. Till hjälp använder vi oss av ledord. Känslan och värderingarna vi ska sträva efter att bilderna signalerar är:

VÄLKOMNANDE – med välkomnande menar vi inbjudande, inkluderande även delaktighet och gemenskap. Alla är välkomna till Mariehamns stad där vi trivs tillsammans.

TRYGG – med trygg menar vi öppenhet, trovärdighet, säkerhet, jämlikhet och mångfald. Mariehamn är en stad med livskvalitet för alla.

FRAMÅT – med framåt menar vi modern, drivande, innovativ och öppen för nya idéer. Stadens verksamhet präglas av ett hållbarhetstänk och en vilja att hjälpa alla utvecklas.

Motiv

Mariehamn är en kontrastrik stad och motiven ska gärna visa den spännvidden i motiven; fart - lugn, nytt - traditioner, kvinna - man, gammal - ung, olika etniska ursprung, hav - land, skärgård – stadsliv och så vidare. Det här är viktigt för att spegla en levande stad och mångfalden av människor som bor och rör sig i Mariehamn. En mångfald som bilderna ska förmedla.

Jämställdhet- och jämlikhetsperspektiv

På samma vis som vi ska visa på kontraster och spännvidd i motiven ska vi även välja motiv så att alla människor inkluderas och kan identifiera sig med personerna i bilderna. Alla människor, oavsett kön, könsidentitet, hudfärg, religion, funktionsförmåga, sexuell läggning och ålder ska känna att Mariehamns stad har identifierat dem som en viktig del av vår gemenskap. Vår bildkommunikation ska spegla det mångfasetterade samhälle som Mariehamns stad faktiskt är och även vill vara.

Vid val av bilder och motiv behövs ett kritiskt förhållningssätt, gällande vad bilderna förmedlar för budskap om genus och normer. Det handlar inte bara om vilken typ av personer som figurerar på bilderna, utan även vad de gör och i vilket sammanhang de avbildas. En klassisk traditionell bild är t.ex. en flicka som kramar en docka eller en pojke aktiv med att klättra i ett träd. Ofta får personer som inte tillhör normen i samhället bara finnas med just som representanter för sin grupp. Konsten är att inkludera utan att markera. Att låta vem som helst få representera människan i vilket sammanhang som helst.

Bilder med detta perspektiv främjar inte automatiskt jämställdhet och jämlikhet, utan upplevelsen beror på vilka bilder som används var och i vilket sammanhang.

Det här betyder inte att vi ska sluta använda traditionella bilder. Det behövs både traditionella bilder och de som utmanar stereotypa syner på män och kvinnor för att alla ska känna sig inkluderade.

Bildtyper

När en bild används i vår kommunikation ska den alltid ha en relevant koppling till texten och inte användas endast som dekoration eller utfyllnad.

Profilbilder

Det är bilder som används främst i marknadsföring och ska stärka Mariehamns stads varumärke och profil, visioner och värden som staden vill stå för. Det kan vara kännpaka motiv från staden och bilder som speglar och visar bredden i stadens verksamhet. Det kan vara både inomhus- och utomhusbilder från olika verksamheter, t.ex. studerande vid Medborgarinstitutet eller anställda i arbete. Bilder som visar glada aktiva människor som gör saker.

Översiktsbilder

Det är bilder som används när en förvaltning exempelvis vill visa sina lokaler på stadens hemsida. Då används översiktsbilder med långt skärpedjup för att visa helhet och sammanhang, d.v.s. med skärpa rakt igenom hela bilden, ändå från förgrunden till bakgrunden för att framhäva hela vyn.

Detaljbilder

Det är bilder som används för att förstärka budskapet i texten och i samband med övriga bilder. Detaljbilderna bör vara fotograferade med kort skärpedjup för att skapa en stämning och känsla i bilden, d.v.s. bilder som har en oskarp bakgrund och detaljerna i fokus.

Illustrationer

Mariehamns stad ska alltid i första hand använda fotografiska bilder, men ibland passar det bättre med en illustration. Var då konsekvent, använd t.ex. inte ClipArt-bilder utan illustrationer som andas stadens bildspråk, kärnvärden och som är enhetliga.

Bildexempel

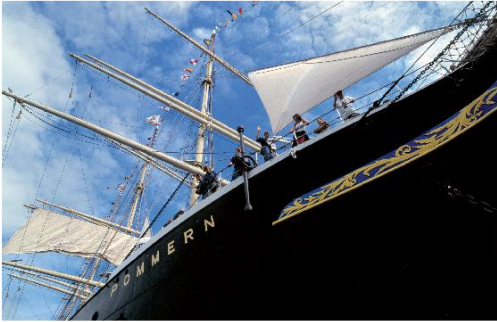

Illustration: Studio Ö.

Bilder och upphovsrätt

Enligt lagen om upphovsrätt till konstnärliga och litterära verk har en upphovsman rättsligt skydd till sin bild. Med bild menas olika typer av bilder, som till exempel fotografier, teckningar, illustrationer, konstverk och collage. Upphovsrättslagens regler gäller för såväl analog som digital användning.

När du beställer en bild, ett filmklipp eller en illustration genom ett uppdrag eller från ett arkiv köper du bara rätten att använda den i ett bestämt sammanhang, om inte annat avtalas. Till exempel för en viss trycksak med angiven upplagestorlek och spridning, eller för publicering på webben under en viss tid. I vissa fall kan fotografen eller illustratören kräva att hens namn ska anges vid användandet av bilden. Vid avtal om användande vid ett specifikt tillfälle betyder det att återanvändning av bilden kräver nytt tillstånd och ny ersättning. All övrig användningsrätt – upphovsrätt – är alltid upphovsmannens.

Grundregeln är därför att vi ska avtala om att friköpa alla bilder och övrig media. Det vill säga att de kan användas på det sätt vi önskar i våra egna kanaler, utan tidsbegränsning och med rätt att beskära och retuschera fotografiet. Det ska även ingå rätt att använda bilder och media i de sammanhang där Mariehamns stad lyfts i andra kanaler, exempelvis i en tidningsannons eller artiklar på webben.

Inför en fotografering ska alla människor som återges på bild och kan kännas igen tillfrågas samt skriftligen ge sitt medgivande till att bilderna används av Mariehamns stad. När minderåriga återges på bild krävs dessutom vårdnadshavares medgivande för publicering.

För att underlätta insamlandet av medgivande använd blanketten ”Medgivande för fotografi och film” som finns på stadens intranät.

Samtliga inköpta fotografier och filmer ska även överlämnas som digital kopia till stadskansliet tillsammans med information gällande rättigheter och vad som avtalats om för respektive bild. Materialet sparas i Mariehamns stads mediabank och kan användas för hela organisationen.

Rekommendation för vidare läsning

Mariehamns stads grafiska profil

www.mariehamn.ax/organisation-arbete/Information_och_media/grafisk-profil-och-logotyp/

Mariehamns stads jämställdhetspolicy

www.mariehamn.ax/organisation-arbete/styrande-dokument/stadsledning/personalpolitik/jamstalldhetspolicy-och-program/

Bilder som förändrar världen, Gävle kommuns bildhandbok

www.gavle.se/Kommun--politik/Press-och-informationsmaterial/Bilder-som-forandrar-varlden/